

1984: L'any de George, en els millors dels móns d'Aldous

Les perspectives i potencialitats que ens ofereix el continuat avenç de la ciència i de la tecnologia ens obliga, sens dubte, a analitzar i interpretar de forma tan renovada com sistemàtica devers on ens pot menar el mateix avenç científic, a fi de poder establir fins a quin punt estem realment allunyats dels perills que ens predeien tant George Orwell en la seva obra més coneguda **1984**, com Aldous Huxley en **Els millors dels móns** (*Brave new World's*).

Ambdós escriptors ens profetitzaven un mateix esdevenidor per a la humanitat: el triomf de l'estat totalitari, si bé el bastien a partir de supostos científics diferents. Per a Orwell, el món dantesco que ens descriu a *1984* està basat científicament en la possibilitat que podien oferir la informàtica i la comunicació. Per a Huxley, això esdevenia possible mitjançant la manipulació genètica i la fecundació *in vitro*.

Orwell descriu un món estructurat en el terrorisme d'estat, on el ministre de la pau dirigeix la guerra i aquesta no pot acabar-se mai, ja que és la condició *sine qua non* que garanteix el benestar i la prosperitat del conjunt de la societat. En aquest món, la llei i l'ordre regnen mercès a la policia del pensament, que vetlla perquè així sigui. El món orwellià descriu un model social clos, on tot ha de ser igual, uniforme i idèntic, bastit científicament en la possibilitat de controlar tota la informació del sistema.

D'altra banda, Huxley ens descriu un món on les classes o estrats socials es preestableixen biològica-

ment en el laboratori mercès a la manipulació genètica. En aquest cas, hom reïx en la felicitat de tothom a partir de la seva diferenciació condicionada. La solució que ens dóna el model de Huxley cal cercar-la en la felicitat de tothom, basada en la diferenciació i per la diferenciació del treball dels homes en la societat.

Val a dir que, tant les prediccions d'Orwell com les de Huxley, pel que fa a l'avenç en el camp de la informàtica i en el de la genètica, han estat correctes, és a dir, avui són una realitat. D'altra banda, però, i sortosament, no sembla que s'hagin d'acomplir necessàriament les seves teories i prediccions respecte a l'utilitarisme que hom dóna a l'avenç científic i que segons ells hauria d'haver generat a hores d'ara societats infernals, almenys des de la nostra concepció i sentit ètic d'allò que ha de ser la vida de l'home en societat.

Nogeusmenys, creiem que la situació de crisi en què es troba el món actualment, no ens permet afirmar de manera categòrica que les prediccions d'Orwell i les de Huxley estiguin, a hores d'ara, superades del tot o, si més no, siguin altament improbables. Malauradament, aquest no és el cas, i cal ésser conscients que les prediccions tant d'Orwell com de Huxley planejen encara sobre el nostre esperit, atès el sentit ètic exclusivament utilitari que hom vol donar avui per avui a la ciència, i que indueix el científic, de manera permanent, a tenir por, no de les possibilitats que ens ofereix la ciència per ella mateixa, sinó dels homes que se'n serveixen.

Figura 1

George Orwell

Figura 2

Aldous Huxley